

softconsulting

Autor: Lejla Softić, dipl.oec.¹

Digitalni alati i finansijska kontrola

„Novac je poput ruke ili noge, ili ga koristi ili izgubi. " "

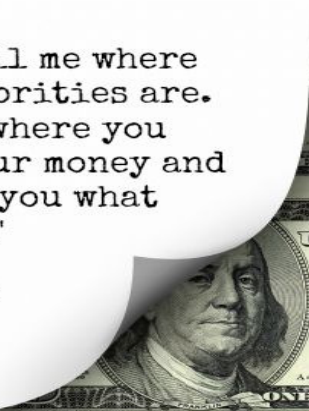
- Henry Ford

Finansijeri, prvenstveno bankarski sektor u BiH, nisu dovoljno agilni i kreativni u pogledu kreiranja ponude vlastitih plasmana (kredita) za digitalizaciju poslovanja poduzetnika, iako bankarski sektor ulaže značajne finansijske i druge resurse u modernizaciju vlastitog poslovanja i primjenu digitalnih alata u bankarstvu. Ulaganje u digitalizaciju privrednih subjekata trebao bi biti interes bankarskog sektora, jer bi na taj način banke mogle na kvalitetniji način vršiti finansijsku kontrolu poslovanja svojih „dužnika“ npr. korisnika dugoročnih (investicijskih) kredita.

Internetsko bankarstvo² (eng. *Online banking*) je finansijski servis banke koji omogućava korisniku osobno i izravno obavljanje i pregled finansijskih transakcija i stanja, a pritom koristi Internet kao kanal distribucije po kojem se vrši bankarska aktivnosti. Za Internet bankarstvo posebno je važan visoki stupanj zaštite podataka jer se mrežom prenose sadržaji za koje pošiljalatelj i primatelj ne bi htjeli da budu viđeni od strane drugih.

"Don't tell me where your priorities are. Show me where you spend your money and I'll tell you what they are."

- James W. Frick

Sve je lakše s tehnologijom³: bankarenje, kupovina, komunikacija sa prijateljima i obitelji, praćenje novosti. S obzirom da je tehnologija norma, a ne luksuz, sve više potrošača i zaposlenika očekuje pristup „prvo digitalno“ odnosno **da sve probleme rješava tehnologija ili ljudi koji koriste tehnologiju**.

Digitalizacija⁴ ubrzava rad jer 'briše' papirologiju. Digitalizacija stvara vrijedne informacije i omogućuje ostvarivanje detaljnih spoznaja o korisnicima i njihovim navikama, te može dati značajan doprinos povećanju produktivnosti. Ako digitalizacija nije strateški vođena, kompanije riskiraju stvaranje digitalne anarhije.

Ukoliko poznajemo prednosti primjene digitalnih alata za poslovanje (ali i ostale aktivnosti), onda ne postoji niti jedan razlog protiv primjene digitalnih alata za finansijsku kontrolu u preduzeću. Osnovni problem primjene digitalnih alata za finansijsku kontrolu je nedovoljno poznavanje tj. informatička pismenost donosilaca strateških odluka. Preduzetnici na Balkanu nisu spremni za digitalnu transformaciju poslovanja i zato sve manje imaju „kontrolu“ nad vlastitim finansijskim poslovanjem.

1 SoftConsulting s.p. Tuzla, Trg slobode 16 (BIT Centar), 750000 Tuzla, e-mail: lejla.softic@savjetnik.ba

Izvor za slike: <http://quotesgram.com/quotes-on-spending/> ; <https://firstnationalnorthfield.com/ebanking/>

2 Izvor: https://hr.wikipedia.org/wiki/Internetsko_bankarstvo

3 Izvor: <http://www.evision.hr/hr/Novosti/Stranice/3-razloga-zasto-je-digitalizacija-neizbjezna.aspx>

4 Izvor: <https://www.vecernji.hr/biznis/digitalizacija-ubrzava-rad-ier-brise-papirologiju-1118650>

Digitalni alati za finansijsku kontrolu pomažu strateškom menadžmentu pri definiranju dugoročne finansijske strukture, ali i održavanju tekuće likvidnosti⁵ preduzeća. Brojne su prednosti primjene digitalnih alata za finansijsku kontrolu, a u ovom tekstu fokus je na slijedećim oblastima primjene:

1. Primjena digitalnih alata za finansijsku kontrolu realizacije planirane prodaje

Primjena digitalnih alata za kontrolu realizacije prodaje može biti primarni motiv koji će opredjeliti strateški menadžment da izvrši potrebnu modernizaciju vlastitog poslovanja. Ukoliko strateški menadžment ima pravovremenu informaciju, a to znači izvještaje na dnevnom nivou o stepenu realizacije planirane prodaje, to u značajnoj mjeri pomaže pri donošenju poslovnih (i finansijskih) odluka.

2. Značaj digitalnih alata za finansijsku kontrolu troškova

Kontrola troškova, naročito kada prodaja raste u okviru planiranih vrijednosti, od presudnog je značaja za racionalno finansijsko upravljanje. Digitalni alati za finansijsku kontrolu troškova treba da obezbjede brz i jednostavan uvid u najveće „odlive“ u preduzeću, a kako bi strateški menadžment mogao blagovremeno donijeti odluke o racionalnijem (finansijskom) upravljanju u preduzeću.

3. Važnost digitalnih alata za finansijsku kontrolu novčanih tokova

Kontrola novčanih tokova u preduzeću je od izuzetne važnosti za likvidnost poslovanja. Primjena digitalnih alata za kreiranje projekcije novčanih tokova od izuzetnog je značaja za strateško upravljanje na dnevnom, dekadnom i mjesečnom nivou. Automatizacija izvještaja u ovoj oblasti odnosno primjena digitalnih alata za kontrolu novčanih tokova prije svega je u funkciji kvalitetnog rada finansijskog menadžmenta u preduzeću.

Ukoliko znamo da je primjena digitalnih alata za finansijsku kontrolu od posebnog značaja za prodajnu, nabavnu i finansijsku funkciju u preduzeću, postavlja se logično pitanje: **Da li se sve (finansijske) informacije neophodne za finansijsku kontrolu koriste „na pravi“ način?** Naime, uslijed neadekvatne unutarnje organizacije rada, bez obzira što u preduzeću postoje adekvatni digitalni alati za finansijsku kontrolu, ista se ne obavlja uvijek „na pravi“ način tj. sistemski, nego se finansijska kontrola vrši parcijalno tj. po pojedinim poslovnim funkcijama koje nemaju isti pogled na zajedničke (strateške) ciljeve preduzeća. U tim okolnostima, strateški menadžment treba da ima konačnu ulogu pri realizaciji aktivnosti finansijske kontrole, a shodno strateškom planu i dugoročnim ciljevima poslovanja preduzeća.

Preventivna finansijska kontrola znači da se unutar preduzeća, na dnevnom nivou, vrši izvještavanje i kontrola finansijskog poslovanja na nivou minimalno tri poslovne funkcije: prodaja, nabava i finansije. Ukoliko u preduzeću ne postoje navedene (tri) poslovne funkcije, onda je unutar ovih poslovnih aktivnosti (prodaja, nabava, finansije) potrebno obezbjediti jedinstveni pregled (izvještaj) koji će omogućiti pravovremenu kontrolu realizacije planiranih aktivnosti, u okviru unaprijed definiranog budžeta i novčanih tokova. U tim okolnostima, digitalni alati za finansijsku kontrolu su „jednostavniji“ po svom izgledu i primjeni, ali treba da imaju sve neophodne informacije za pravovremenu finansijsku kontrolu i (finansijsko) odlučivanje.

Na podacima zasnovano (finansijsko) odlučivanje treba biti primarni cilj implementacije digitalnih alata za finansijsku kontrolu. Prioritet strateškog menadžmenta treba biti investicija u implementaciju digitalnih alata za finansijsku kontrolu. Izostanak investicije u implementaciju digitalnih alata za finansijsku kontrolu i poslovno upravljanje znači da strateški menadžment nema dugoročni interes da uspostavi finansijski stabilan (poslovni) sistem.

⁵Likvidnost je sposobnost uravnoteženja između kratkoročnih platežnih mogućnosti s jedne strane i kratkoročnih obveza s druge strane. Izvor: <https://bs.wikipedia.org/wiki/Likvidnost>